

عنوان درس (فارسی): مبادی اصول

عنوان درس (انگلیسی): (Principles of Jurisprudence: The Basics)

نوع درس: پایه

پیش‌نیاز: دارد ندارد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

تعداد ساعت: ۳۲

اهداف کلی درس

آشنایی مقدماتی با دانش اصول و قواعد فهم نصوص و استنباط احکام، تبیین مبادی عمومی و شرح مختصری از مباحث اصول.

اهداف ویژه درس

آشنایی با مبادی عمومی: تعریف اصول فقه، موضوع اصول فقه، غایت اصول فقه و فواید آن، مرتبه اصول فقه در میان سایر علوم، وابستگی اصول فقه به دیگر علوم، تاریخچه مختصر تدوین اصول فقه، دسته‌بندی موضوعات اصول فقه، بررسی اجزای موضوع، گزارشی اجمالی از مباحث اصول: مبادی لغوی، وضع، حقیقت و مجاز، صحیح و اعم، حقیقت شرعی، اصول لفظیه، مباحث الفاظ، ملازمات عقلیه، مستقلات و غیر مستقلات، مباحث حجیت، اصول علمیه، اجتهاد و تقلید

توانایی و شایستگی‌هایی که درس پرورش می‌دهد

توانمندسازی دانشجویان جهت آشنایی با دانش اصول و قواعد فهم نصوص و استنباط احکام و تبیین مبادی عمومی فقه

بخش اول: مبادی عمومی: تعریف اصول فقه، موضوع اصول فقه، غایت اصول فقه و فواید آن، مرتبه اصول فقه در میان سایر علوم، وابستگی اصول فقه به دیگر علوم، تاریخچه مختصر تدوین اصول فقه، دسته‌بندی موضوعات اصول فقه

بررسی اجزای موضوع:

- ۱- کتاب، حجیت ظواهر
- ۲- سنت، حجیت سنت، اقسام حدیث و روایات، حجیت خبر واحد
- ۳- اجماع: وجوه حجیت و اعتبار نزد مذاهب
- ۴- عقل: وجوه حجیت دلیل عقل، اقسام دلیل عقل

بخش دوم: گزارشی اجمالی از مباحث اصول:

مبادی لغوی، وضع، حقیقت و مجاز، صحیح و اعم، حقیقت شرعی، اصول لفظیه

مباحث الفاظ: اوامر، نواهی، مفاهیم، عام و خاص، مطلق و مقید

ملازمات عقلیه، مستقلات و غیر مستقلات: ضد، مقدمه واجب، اجماع امر و نهی...

مباحث حجیت: ظواهر، خبر واحد، اجماع منقول، شهرت فتوایی

اصول علمیه: براءت، احتیاط، تخیر، ثانویه

اجتهاد و تقلید

روش یاددهی - یادگیری

ایجاد فضای مناسب برای دانشجویان جهت مشارکت مفید در مباحث درسی؛ ارزشیابی از آموخته‌های دانشجویان با استفاده از روش پرسش و پاسخ؛ ارائه تحقیقات کوتاه مرتبط با موضوعات درسی در برخی از جلسات؛ ارائه گزارش درس در ابتدای هر جلسه توسط دانشجویان؛ تشویق دانشجویان به ارائه کنفرانس؛ تمرکز بر روی مباحث استدلالی و تقویت قدرت استنباط و تحلیل دانشجو توسط استاد؛ هدایت دانشجویان به مشورت و هم‌اندیشی با استفاده از روش بحث گروهی؛ هدایت دانشجویان به تفکر دقیق و علاقه‌مندی به کاوشگری؛ استفاده از روش حل مسئله برای توصیف و تبیین مسائل تحلیلی جهت توانمندسازی دانشجویان برای استنباط و ارائه نظر و تحلیل درست مباحث.

روش ارزیابی

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون نهایی	پروژه
۱۰٪	-	نوشتاری: ۹٪ عملکردی: -	-

تجهیزات و امکانات مورد نیاز برای ارائه

فضای کلاس - نرم افزار پاور پوینت - تخته وایت بورد / هوشمند - ویدئو پروژکتور

فهرست منابع

گزیده‌ای از منابع ذیل:

- فیض، علیرضا، *مبانی فقه اصول*، تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۶۶ ش.
- فضلی، علیرضا، *مبانی اصول الفقه*، قم: مطبوعاتی دینی، ۱۳۷۴ ش.
- سبحانی تبریزی، جعفر، *الموجز فی اصول الفقه*، قم: مؤسسه الامام الصادق (ع)، ۱۳۸۰ ش.
- زحیلی، وهبه، *الوجیز فی اصول فقه*، دمشق: دارالفکر، ۱۴۱۶ ق.

منابع اینترنتی:

۱. بانک اطلاعات نشریات کشور: <http://www.magiran.com>
۲. پایگاه مجلات تخصصی نور: <http://www.noormags.ir>
۳. پایگاه اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی: <http://sid.ir>
۴. ارتباط شیعی (دروس خارج فقه و اصول): <http://eshia.ir>

